

Dk. Knut Heim, Mithali, Hotuba ya 19 Mama yake Lemueli, Mithali 31:1-9.

© 2024 Knut Heim na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Knut Heim na mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba 19, Mafundisho ya Mama ya Mfalme Lemueli, Mithali sura ya 31, mstari wa 1 hadi 9 .

Karibu kwenye somo la 19 kuhusu kitabu cha Biblia cha Mithali. Sasa tuko katika sura ya mwisho ya kitabu hiki ambayo inakuja katika sehemu mbili ambazo naamini zinahusiana, kama nitakavyoeleza katika mhadhara unaofuata na wa mwisho.

Lakini katika somo hili, tutaangalia mstari wa 1 hadi wa 9, mafundisho ya mama yake mfalme Lemueli ambayo Lemueli anashiriki na wasomaji wake na sisi kwa karne nyingi. Maneno machache ya utangulizi. Katika mstari wa 1, hotuba ambayo Mama Malkia anampa mwanawe, ambayo ni kutoka mstari wa 2 hadi 9, inatanguliwa nayo, nitasoma kutoka mstari wa 1, maneno ya Mfalme Lemueli, maneno yaliyoongozwa na mama yake, na katika NRSV, neno la siri ambalo mama yake alimfundisha.

Na tena, tunachokiona ni kwamba tuna neno moja, massa , hapa. Na hapa sasa, maneno ya Mama wa Malkia, maneno ya mwanamke, yanatangazwa kuwa matamshi yaliyoongozwa na roho pamoja na matamshi yaliyoongozwa na roho ya Aguri ambayo tuliyatazama katika sura ya 30 ya hotuba iliyotangulia. Kwa hivyo, hii ni, nadhani, muhimu, habari hii tunayopewa hapa, juu ya anuwai ya vitu tofauti.

Nambari ya kwanza, hakuna Mfalme Lemueli anayejulikana katika mifuatano yote tata ya wafalme wa Israeli, wote wa Ufalme wa Kaskazini na wa Yuda, ambao wameandikwa kwa uangalifu sana katika vitabu vyote vya kihistoria vya Biblia. Kiasi kwamba hata wafalme ambao wametawala kwa siku chache tu wanarekodiwa kwa uangalifu. Na mara nyingi tunapewa hata tathmini za jinsi walivyofanya vizuri wakiwa wafalme.

Kwa kawaida, hawakufanya vizuri sana. Kwa hiyo, inashangaza sana kumpata Mfalme Lemueli hapa, ambayo pengine karibu ina maana kwamba mfalme huyu ni mfalme wa kigeni, mfalme asiye Mwisraeli, na yamkini—hatujui kwamba, bila shaka, inaweza kuwa hivyo—yawezekana mama asiye Mwisraeli. Ingawa yawezekana mama huyo alikuwa Mwisraeli ambaye alikuwa ameolewa na kuwa malkia wa baba ya Mfalme Lemueli.

Inawezekana, lakini hakuna njia ya kujua. Lakini hilo linaweza kueleza, namba moja, msimamo wake wa kimaadili, kimaadili, na wa hekima anaoshiriki na mwanawe, ambao unaonekana kuwiana sana na mafundisho ya jumla ya Kitabu cha Mithali. Na

pia ingeeleza jinsi mafundisho haya ya mfalme wa kigeni yangepata njia yake katika mkusanyo huu wa mwisho wa makusanyo katika Kitabu cha Biblia cha Mithali.

Kwa njia, hii inanirejesha kwa mhadhara wa awali tuliozungumzia, maagizo ya Amenemope kuchukuliwa katika sura ya 22 hadi 24. Na sikueleza kabisa jinsi hilo lilivyotokea. Nilieleza kwamba nadhani hilo ni jambo la kawaida na zuri lililotokea.

Lakini kuna uwezekano mkubwa sababu iliyofanya hili litokee ni aina nyingine ya sehemu ya diplomasia ya kimataifa, kwa sababu watu ambao labda walikuwa watumishi au wanadiplomasia, mabalozi kati ya Israeli na Misri, wanaweza kuwa wamekutana na kipande hiki cha maandishi. Au huenda balozi wa Misri alileta maandishi haya, labda kama zawadi, kwenye mahakama ya Israeli. Kwa hivyo, haya ni aina ya maelezo ambayo yangefanya iweze kusadikika kwa nini maandishi ya kimataifa, maandishi ya falsafa, yalikuwa yakibadilishwa na kubadilishwa na kupitishwa katika mkusanyo wa vitabu vya Biblia pia.

Kwa hivyo, nadhani hiyo ni ya kuvutia na ya kusisimua kwamba tuna hekima ya kimataifa inayojumuishwa kama matamshi yaliyovuviwa kama sehemu ya Maandiko Matakatiifu ya Israeli. Jambo lingine la kupendeza na la kuvutia sana hapa ni kwamba tumeandika, miongoni mwa mengine, hotuba ndefu, hotuba ndefu, ya mwanamke kama neno lililoongozwa na roho ya Mungu katika Biblia. Nilitaja hili katika mojawapo ya mihadhara ya awali tulipoangalia Mithali 11:22, kwamba ingawa kitabu hiki kinaelekezwa hasa kwa hadhira ya wanaume, iliyoandikwa na maandishi wa kiume, hata hivyo wanawake wana jukumu kubwa katika viwango vyote.

Sio tu kama wake na wapenzi wanaohitajika bali pia kama vipotoshi hatari. Sio tu kama wanawake wapumbavu, lakini kama wanawake ambao wanaweza kuboresha maisha ya wengine karibu nao, hao ni waume na watoto haswa, na familia kubwa zaidi. Hapa sasa tuna mfano wa mwanamke mashuhuri mwenye msimamo wa kimataifa anayejitokeza katika kitabu cha Biblia.

Ili kwamba, mbali na kitu kingine chochote, ni kuonyesha tu kwamba wanawake ni muhimu, kwa hakika katika kitabu hiki cha Biblia. Mengi zaidi yanaweza kusemwa, lakini kwa bahati mbaya, hatuna muda wa kuingia katika hili kwa undani. Lakini kwa sasa, nataka tu kusema, kwamba wanawake ni muhimu katika mambo ya kiroho, katika masuala ya kitheolojia, katika Biblia.

Na wanafundisha na kufundisha, ukipenda, wanahubiri kwenye kurasa za Biblia. Na hapa kuna mfano mmoja. Kwa hiyo, anasema nini? Nitatupitisha tena hili kama nilivyofanya katika sura iliyotangulia, mstari kwa mstari kupitia hili.

Kwa bahati nzuri, si muda mrefu hivyo tunaweza kufanya hivyo hapa. Sikia, mwanangu, asema, sikiliza, mwanangu, sikiliza maombi yangu. Hiyo ni kidogo juu, sawa? Kwanini anaongea na mwanae hivi? Hatujui alikuwa na umri gani, lakini

inaonekana kwangu kwamba anamchukulia kama mvulana mdogo, kama mvulana mdogo wa shule.

Wakati anahitaji kumwambia, sikiliza mara tatu, akisisitiza mwanangu, mwanangu, mwanangu, mtoto wa tumbo langu, yeye amefanya jambo baya. Anamwambia mbali. Na anavutia akili yake nzuri na heshima yake kwake kama mama yake kusikiliza wakati huu.

Na tena, tunaposoma hivi punde tu na kufikiria, loo, hii ni Biblia, chochote kile, na hatuzingatii undani wa jinsi ushairi unavyofanya kazi, huenda tumekosa sauti ya kukashifu na msugvano hapa kati ya wanafamilia wawili. Huyu ndiye mfalme, lakini mfalme anaambiwa na mama yake. Hivyo kwa nini yeye kumwambia mbali? Naam, labda tunaweza kujua kwa nini.

Kwa hivyo, wakati anaposema, jambo lingine anasema hapana mara tatu. La, mwana wa tumbo langu, la, mwana wa tumbo langu, la, mwana wa nadhiri zangu. Kwa hivyo, ni ndiyo ipi ambayo amekuwa akifanya ambayo yeye anakataa? Naam, mstari unaofuata unasema, usifanye, hapa ni la nne la, usiwape wanawake nguvu zako, njia zako kwa wale waharibu wafalme.

Kufaa vizuri, kwa njia, kwa njia ya mtu mwenye msichana katika sura iliyopita, ukosefu wa unyenyekevu. Hapa ni mfalme, bila shaka, wafalme katika enzi ni kimsingi maarufu kwa aina hii ya kitu.

Kujifurahisha kwa ngono. Na huyu mama malkia anasema, tatizo hapa ni namba moja, wapo kadhaa, si mmoja tu. Na pili, anasema, hawa kadhaa, aina hii ya wanawake ni wale, aina ambayo kuharibu wafalme.

Sasa, bila shaka, hatuwezi kujua wanawake hawa walikuwa akina nani. Inaonekana kwangu, hata hivyo, wanaotarajiwa kupata kazi hiyo labda ni makahaba. Wachache wao, wengi wao.

Na Mama Malkia ana wasiwasi kwamba mtoto wake akizingatia sana chumba chake cha kulala anapuuza majukumu yake kama mtawala wa taifa. Na ndiyo maana wanawake hawa wanaweza kuwa waangamizi wa wafalme. Kwa sababu inawakengeusha wasifanye kazi yao ipasavyo.

Ningesema hii sio taarifa ya jumla ya kibiblia inayosema kwamba makahaba ni wabaya. Lakini kauli hii inachosema ni kwamba wanaume, au wanawake kwa jambo hilo, ambao kwa namna fulani hukengeushwa na majukumu yao kwa kushiriki ngono bila vikwazo wako katika hatari ya kuangamizwa. Kwa hivyo, msisitizo sio juu ya uovu wa wanawake.

Ni juu ya upumbavu wa wanaume. Na nadhani hiyo ni muhimu kwa sababu tuna mwanamke anayezungumza kuhusu wanawake wengine hapa. Na sio kwa njia ya fadhili.

Lakini suala hapa si kuwafanya wanawake wengine waonekane wabaya. Jambo kuu sio hilo. Jambo kuu ni kuonya mtoto wake wa tabia ya kipumbavu.

Tabia ya ujinga na hatari katika kesi hii. Anaendelea na kusema, ni mstari wa 4, Haifai kwa wafalme, Ee Lemueli, haifai wafalme kunywa divai, wala si watawala kutamani vileo. Au watakunywa na kusahau yale yaliyoamrisha na kupotoshwa na kupotosha haki za wenye shida.

Kwa hivyo hapa kuna ndio nyingine kwa hapana ya Mama wa Malkia. Anasema si kwa wafalme kunywa. Na suala bila shaka ni kunywa pombe na kunywa sana.

Kwa hivyo hapa kuna usumbufu mwingine. Sio tu usumbufu wa kijinsia lakini pia kuvuruga kupitia kinywaji cha kulevya. Katika kesi hii, pombe.

Na anasema hatari inayohusiana na unywaji wa pombe na pengine pia hatari isiyo ya moja kwa moja kuhusiana na kukengeushwa na mambo mengine kuliko biashara ya kutawala ni kwamba walio hatarini zaidi katika jamii wanapuuzwa na mtu anayewajibu. Anasisitiza hili hapa. Au watakunywa na kusahau yaliyoandikiwa.

Yamkini, hii ni amri ya kimungu. Amri za Mungu. Na itapotosha haki za wote walio dhiki.

Kwa hiyo, haki za wote wanaoteseka. Hii inahusu haki ya kijamii kwa wale walio katika mazingira magumu katika jamii. Tunarudishwa kwa wajane, yatima, wageni, maskini.

Wale watu ambao hawawezi kujisaidia na wanahitaji mtu mwingine ambaye ana nguvu za kutosha kusimama katika uvunjaji kwa ajili yao na kuwasaidia na kuingilia kati kwa ajili yao. Waadilifu ambao tumewajadili mihadhara michache iliyopita tulipotazama mwisho wa sura ya 25. Ni nani anayepaswa kuwa chemchemi safi na chemchemi safi.

Katika mstari wa 6 hadi 7, Mama wa Malkia anaendelea na hii ni sehemu tena ya aina ya sauti ya juu-juu. Katika kesi hii sasa kejeli. Anaendelea kumweleza mwanawe na kumtia moyo asijiingize kwenye ulevi wa kupindukia.

Naye asema, mpe kileo yeye anayeangamia, na divai uwape walio katika dhiki. Wanywe na kusahau umaskini wao na wasikummbuke tena taabu zao. Sasa anazungumza kihalisi, anamwambia mwanawe, awape masikini na masikini pombe, na wale ambao hawawezi kujisaidia.

Wale aliomwambia tu anahitaji kuwatunza. Lakini ni kweli hii inamaanishwa hapa? Hapana. Hii ni kwa njia moja wapo ya sababu hizo kwa nini mimi husisitiza usomaji wa kufikiria.

Usomaji wa moja kwa moja wa moja kwa moja bila tafsiri zaidi ungesoma haya kama kumtia moyo Mama Malkia kumwambia mwanawe, angalia jinsi unavyowasaidia maskini ni kuacha pombe mwenyewe na kuwaleweshwa. Naam , hiyo ni njia moja ya kushughulikia mgogoro. Lakini hiyo sio kile anachomaanisha hapa.

Kinachoendelea hapa, hii ni kejeli iliyokithiri. Wewe, mwanangu, huna udhuru. Wewe ndiye mfalme.

Maskini hawa hawajui la kufanya na wao wenyewe kwa sababu ni hatari sana. Mtu angeweza kuelewa kwa nini wangekunywa ikiwa walikuwa na pesa za kutosha kufanya hivyo. Kwa sababu wanataka tu kusahau shida zao.

Lakini huna udhuru kama huo. Ndicho anachosema. Na kisha anaendelea kusonga mbele sasa kwa chanya.

Kwa hivyo badala ya zote za hapana-hapana sasa anasema hii ndiyo ndiyo, ndiyo unayopaswa kufanya. Aya ya 8 na 9. Semeni kwa ajili ya wale ambao hawawezi kusema kwa ajili ya haki za maskini wote. Semeni, mhukumuni kwa haki, na tetea haki za maskini na wahitaji.

Kwa hivyo mfalme anatakiwa kuwa na jukumu kubwa katika kuhakikisha, kudumisha, na kuweka haki ya kijamii katika jamii kwa kuwa mtu ambaye anaunga mkono wale ambao ni maskini zaidi na wanyonge zaidi katika jamii. Ni jambo la kushangaza sana katika ulimwengu wa zamani kusikia hii. Wajibu wa walio madarakani sio tu kukwepa makosa bali kujihusisha kikamilifu katika utetezi wa maskini, wenye mahitaji, wasiojiweza, wasiojiweza, na wale ambao hawawezi kujisaidia.

Nadhani hii ni kitu chenye nguvu. Nadhani hili ni jambo ambalo linahusiana na yale niliyosema katika mihadhara michache iliyopita kuhusu Mithali 25. Wenye haki wanaojitua mbele ya waovu ni kama chemchemi iliyotiwa matope na chemchemi iliyochafuliwa.

Wamepoteza matokeo yao ya uzima, ya kuimarisha maisha, na kudumisha maisha kama watu waadilifu. Hawana haki tena. Na nadhani hii ni kweli, kama tunavyoona hapa kutoka kwenye Kitabu cha Mithali, kwa wanajamii wote ambao wana njia ya kusaidia wengine.

Na ni kweli hasa kulingana na Mithali 31, Mama wa Malkia wa Mfalme Lemar, kuhusu wale walio na mamlaka na mamlaka katika jamii. Hii inatufikisha kwenye

mwisho wa Hotuba ya 19. Huyu ni Dk. Knute Heim katika mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali.

Hiki ni kipindi namba 19, Mafundisho ya Mama ya Mfalme Lemueli, Mithali sura ya 31, mstari wa 1 hadi 9 .